

ΙΣΕΣ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ
ΑΠΟ ΜΟΣΧΑ ΚΑΙ
ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ
ΚΡΑΤΑΕΙ ΜΕΧΡΙ
ΣΤΙΓΜΗΣ Η ΕΛΛΑΔΑ

Η κόντρα ΗΠΑ-Ρωσίας
κρύβει κινδύνους για
Σκοπιανό, Κυπριακό και
αγωγούς ενέργειας

Των Λάμπρου Παπαντωνίου,
Κώστα Πλιάκου

Πόσο δυνατό μπορεί να είναι το δάγκωμα της αρκούδας; Τα τελευταία γεγονότα στον Καύκασο αποδεικνύουν ότι είναι προτιμότερο το ερώτημα να παραμείνει ρητορικό. Η κατάπαυση του πυρός βρίσκει για μία ακόμη φορά την Ευρώπη διχασμένη, τις ΗΠΑ να προσπαθούν να εκμεταλλευθούν το προσωρινό χάος βλέποντας ακόμη και γρήγορη λύση στο θέμα της ονομασίας των Σκοπίων και, τέλος, τη Ρωσία να κεφαλαιοποιεί τη νίκη της στο πεδίο της μάχης, μένοντας όμως με το πολιτικό κόστος.

Λεπτοί χειρισμοί

Για την Ελλάδα, η κρίση κρύβει κινδύνους, τους οποίους, τουλάχιστον μέχρι τώρα, η κυβέρνηση έχει καταφέρει να αποφύγει επιμελώς, αλλά που ίσως στο άμεσο μέλλον τη φέρουν προ σοβαρού διλήμματος. Στη Σύνοδο Κορυφής των υπουργών Εξωτερικών την εβδομάδα που πέρασε η χώρα μας συντάχθηκε με την «παλιά Ευρώπη» και με μια προσεκτική δήλωση η Ελληνίδα υπουργός Εξωτερικών Ντόρα Μπακογιάννη περιορίστηκε στο να θέσει το θέμα των ουσιαστικών διαπραγματεύσεων για το μέλλον της Οσετίας και της Αμπχαζίας. Παρά την προνομαϊκή σχέση με τη Ρωσία στην ενέργεια, η Ελλάδα απέφυγε να δυσανεστήσει τους Αμερικανούς, τηρώντας ίσες αποστάσεις από Ουάσιγκτον και Μόσχα.

Τα γεγονότα της Νότιας Οσετίας αποδεικνύουν ότι το Κόσοβο δεν είναι καθόλου «μοναδική περίπτωση», όπως διατράνωνε η πλειονότητα των χωρών της Ε.Ε. Η ελληνική πλευρά είχε και έχει διαφορετική άποψη αλλά απέφυγε να κάνει επικίνδυνους συνειρμούς με το Κόσοβο ή με το Κυ-

Η κρίση στη Γεωργία ενδέχεται να θέσει την Ελλάδα ενώπιον ενός πολύ σοβαρού διλήμματος. AP PHOTO

πριακό, που σε αυτό το σημείο αξίζει να σημειώσουμε ότι ο πρώτος που είχε κάνει τη συγκεκριμένη σύνδεση ήταν ο Βλαντιμίρ Πούτιν.

Σύμφωνα με πληροφορίες, το υπουργείο Εξωτερικών είναι πολύ ενοχλημένο από τις δηλώσεις του πολιτικού εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ για θέματα Εξωτερικών Ανδρέα Λοβέρδου και τις αναφορές του στο Κυπριακό και το Κόσοβο. Το ζήτημα για την Ελλάδα, όπως έχει δημιουργηθεί η κατάσταση σε αυτό το ψυχοπολεμικό περιβάλλον, είναι το αν θα πιεστεί κάποια στιγμή να πάρει θέση και ποια θα είναι αυτή. Για τη χώρα μας υπάρχουν ανοιχτά τρία μέτωπα που απαιτούν χειρουργικούς χειρισμούς.

Το Σκοπιανό

Πρώτο απ' όλα, το Σκοπιανό, στο οποίο η Αθήνα φοβάται την περίπτωση μιας

αιφνιδιαστικής κίνησης από τις ΗΠΑ, κάτι που θα απορροφήσει τα διπλωματικά και επικοινωνιακά οφέλη που πέτυχε ο Κ. Καραμανλής στο Βουκουρέστι με το βέτο. Η δημοσίευση, προ ημερών, σχετικού άρθρου από σοβαρό και με επιρροή αμερικανικό think tank στην εφημερίδα «International Herald Tribune» θορύβησε την ελληνική πλευρά. Ο συντάκτης του ούτε λίγο ούτε πολύ καλούσε το ΝΑΤΟ να προσκαλέσει τα Σκόπια ακόμη και με το όνομα ΠΓΔΜ, θεωρώντας ότι το θέμα της ονομασίας είναι ελάσσονος σημασίας.

Το γεγονός, μάλιστα, ότι το συγκεκριμένο άρθρο μοιράστηκε στους πολιτικούς συντάκτες από το γραφείο Τύπου του Λευκού Οίκου και ότι το ίδιο βράδυ σε συνέντευξη Τύπου η Αμερικανίδα υπουργός Εξωτερικών, απαντώντας σε ερώτηση του ΕΤ.Κ,

εκτίμησε πως το θέμα της ονομασίας θα λυθεί σύντομα και ότι δεν θα πρέπει αυτό να συνδέεται με την ένταξη της «Μακεδονίας» στο ΝΑΤΟ, βάζει την ελληνική πλευρά σε προβληματισμό.

Το Κυπριακό

Το δεύτερο ζήτημα που απασχολεί την κυβέρνηση είναι το Κυπριακό, καθώς το Σεπτέμβριο ξεκινούν εκ νέου οι διαπραγματεύσεις σε ένα ιδιαίτερα άσχημο διεθνές διπλωματικό περιβάλλον και, τέλος, ο αντίκτυπος που μπορεί να έχουν τα γεγονότα του Καυκάσου στην ενεργειακή συνεργασία με τη Ρωσία. Η πολιτική συμφωνία για τον αγωγό Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη έχει γίνει, αλλά υπάρχουν ακόμη τεχνικά ζητήματα, όπως η γεωγραφική χάραξη, που δεν προχωρούν κανονικά και θα πρέπει τώρα πλέον η διευθέτη-

σή τους να γίνει σε δυσμενή χρονική συγκυρία. Η Ελλάδα θα μπορούσε να έχει κάποια οφέλη από την κρίση αν επιχειρούσε να παίξει ένα διαμεσολαβητικό ρόλο. Οι παραδοσιακά καλές σχέσεις της Ελλάδας με τη Ρωσία, αλλά και με τη Γεωργία, όπου τα τελευταία χρόνια υπάρχει σημαντική ελληνική οικονομική δραστηριότητα, θα ήταν το διαβατήριο για κάτι τέτοιο αλλά όπου υπάρχουν μεγάλα οφέλη υπάρχει και υψηλό ρίσκο. Η πολιτική ίσων αποστάσεων που τήρησε η Αθήνα ωστόσο ικανοποίησε τη Μόσχα. Με δήλωσή του στον ΕΤ.Κ ο κ. Μιχαήλ Σάββα, επιτετραμμένος της Ρωσίας στην Ελλάδα, εξήρε «τη συμβολή εκείνων των χωρών της Ε.Ε. και ειδικά της Ελλάδας στις προσπάθειες που σκοπό έχουν να τερματισθούν οι εχθροπραξίες στη ζώνη των συγκρούσεων», καταλήγοντας στο ότι «η ρωσι-

»Τα σχέδια
της ελληνικής
κυβέρνησης
σε περίπτωση που
κληθεί να διαλέξει
στρατόπεδο

κή πλευρά συμμερίζεται πλήρως τα λόγια της υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας, κ. Ντόρας Μπακογιάννη, η οποία δήλωσε ότι κάθε χειρισμός στον Καύκασο απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, υπευθυνότητα και σωφροσύνη». Η Γεωργία, από την πλευρά της, ευχαρίστησε την Ελλάδα για την ανθρωπιστική βοήθεια αλλά, όπως δήλωσε στο ΕΤ.Κ ο κ. Ζουράμπ Αλεξίτζε, επιτετραμμένος της Γεωργίας στην Ελλάδα και εκτελών καθήκοντα πρέσβη, «η Τιφλίδα θα εκτιμούσε πολύ αν η ελληνική κυβέρνηση επιδίωκε μία πιο ενεργή ανάμιξη στα δρώμενα, προς την κατεύθυνση του επηρεασμού της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ώστε να τερματίσει τις στρατιωτικές ενέργειες εις βάρος της Γεωργίας».

Δηλώσεις, αμφότερες ενδεικτικές της λεπτής θέσης στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα.

Ο Έλληνας σύμβουλος πίσω από τον Σαακασβίλι

Ο πρώην εξ απορρήτων
του Γ. Παπανδρέου
κομβικό πρόσωπο
στο παρασκήνιο
της Τιφλίδας

Του Πέτρου Αλεξάνδρου

Το 2005 ρωτήθηκε ο εκπρόσωπος του Στέιτ Ντιπάρτμεντ με ποια ιδιότητα ο κ. Αλεξ Ρόντος συνόδευε τον κ. Νικόλας Μπερνς σε μία επίσκεψή του στα Ηνωμένα Έθνη. Ρωτήθηκε δηλαδή εάν ο κ. Ρόντος εκπροσωπούσε την αμερικανική κυβέρνηση. Ο εκπρόσωπος επιφυλάχθηκε να ενημερωθεί και να απαντήσει,

αλλά απάντηση δεν έδωσε ποτέ. Τα ανοιχτά ερωτήματα συνοδεύουν τον άλλοτε εξ απορρήτων του κ. Γιώργου Παπανδρέου και σήμερα σύμβουλο του προέδρου της Γεωργίας, κ. Σαακασβίλι, σε όλη του την επαγγελματική διαδρομή.

Δεν είναι ακόμη σαφές αν η ήττα και η υποχώρηση των Γεωργιανών στην Οσετία οφείλονται σε κακή ανάλυση των μηνυμάτων που λάμβανε η εκεί πολιτική ηγεσία από τους Αμερικανούς, σε κακή εκτίμηση της Ουάσιγκτον ή σε ατυχή απόπειρα αυτονόμησης του ηγέτη της Γεωργίας από τους συμμάχους και προστάτες του.

Το ότι ο κ. Ρόντος είχε προβλέψει με άρθρο του στην «International Herald Tribune» από τις αρχές Μαΐου ότι η υπόθεση του Κοσόβου θα

άνοιγε το κουτί της Πανδώρας και στον Καύκασο επισημάνθηκε ιδιαιτέρως από διπλωμάτες και πολιτικούς στην Αθήνα, με κακεντρεχή, μάλιστα, σχόλια, ύστερα από την εξέλιξη των γεγονότων.

Γύρω από τον κ. Ρόντο πλέχθηκε, τα τελευταία χρόνια, ο μύθος ότι βρέθηκε στο επίκεντρο διπλωματικών αποστολών, όπως θεωρήθηκε από τη Δύση η λεγόμενη «βελοούδινη» επανάσταση, με την οποία ανατράπηκε ο Μιλόσεβιτς στο Βελιγράδι το 2000.

Ο Αλεξ Ρόντος συναντήθηκε για πρώτη φορά με τον κ. Παπανδρέου το 1998, όταν ζήτησε βοήθεια μαζί με τον τότε πρόεδρο του ΣΑΕ, κ. Αντρίου Αθενς, για μία ΜΚΟ της Αρχιεπισκοπής Αμερικής. Η εξοικείωσή του με τις ΜΚΟ λέγεται ότι

προκάλεσε το ενδιαφέρον του κ. Παπανδρέου, ο οποίος τον πήρε κοντά του ως σύμβουλο, πυροδοτώντας έντονη κριτική ακόμη και στο εσωτερικό του κόμματός του. Για το διπλωματικό σώμα ήταν «κόκκινο πανί». Όταν ο κ. Πάγκαλος μιλούσε για στρατιές αγγλόφωνων συμβούλων στο ΥΠΕΞ είχε οπωσδήποτε στο μυαλό του τον κ. Ρόντο, όπως επίσης και η Ν.Δ. ως αξιωματική αντιπολίτευση, όταν κατήγγειλε την αποδυνάμωση του διπλωματικού σώματος από εξωθεσμικούς παράγοντες. Ο «εξωθεσμικός» έγινε τελικά πρέσβης εκ προσωπικοτήτων, παρά τις αντιπάθειές του στο υπουργείο Εξωτερικών, αν και μετά την άνοδο της Ν.Δ. στην εξουσία εγκατέλειψε αυτή την ιδιότητα. Ο πρόεδρος του

ΠΑΣΟΚ, ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, προσπάθησε να τον κρατήσει κοντά του σε διάφορους ρόλους, αλλά για το πρώην στέλεχος της World Bank η Χαριλάου Τρικούπη ήταν μια άγνωστη και διακεκαυμένη ζώνη. Τελικά, ο κ. Αλεξ Ρόντος βρήκε το δρόμο του στον Καύκασο.

Γεννημένος το 1954 στην Τανζανία, με σπουδές Ιστορίας στην Οξφόρδη και ένα σύντομο πέρασμα από τη δημοσιογραφία, ο κ. Αλεξ Ρόντος βρέθηκε πίσω από τον εκλεκτό των Αμερικανών, Μιχαήλ Σαακασβίλι, σε μία κρίσιμη καμπή της Ιστορίας της Γεωργίας, δημιουργώντας περαιτέρω σαφείς υπόνοιες για τους μυστικούς διαύλους του Γεωργιανού προέδρου με την άλλη πλευρά του Ατλαντικού.